

001	66	76	96	96	63	26	09	85	75	69	52	55	48	36	25	19	13	10	7	5	4	2	0
001	66	76	96	96	63	26	09	85	75	69	52	55	48	36	25	19	13	10	7	5	4	2	0

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Yhdysvallat hakee niin sanottua snowhow-osaajaa ja vahvistusta omille päätöksilleen kalustohankinnoissa. **TIMO STÅHLHAMMAR, PUOLUSTUSVOIMAT**

PEKKA FALI

Yhdysvaltain rannikkovartioston delegaatio pääsi tutustumaan Merivoimien Louhi-alukseen.

Öljynkeräys ahtojäistä toi Amerikasta Kemiin

Suomalainen öljyntorjuntakalusto kiinnostaa Yhdysvaltain rannikkovartiostoa. Kansainvälinen joukko tutustui suomalaiseen arktiseen osaamiseen keskiviikkona Kemissä.

KEMI (MT) Kahden aluksen törmäyksessä Perämereen valuu 200 tonnia raskasta polttoöljyä. Tilanne on onneksi kuvitteellinen, mutta tositilanteeseen on syytä varautua. Liki kaksisataapäinen joukko seurasi keskiviikkona jäänmurtaja Sammon kannelta Kemin edustalla, kuinka Suomi on onnettomuuteen varautunut. ”Merivoimilla on aina neljän tunnin lähtövalmiudessa joko Louhi tai Halli, jotka ovat öljyntorjuntakalustolla varustettuja aluksia”, Puolustusvoimien Washingtonin-asiamies **Timo Ståhlhammar** kertoi.

Hän toi Yhdysvaltain rannikkovartioston delegaation Suomeen tutustumaan arktiseen öljyntorjuntaan. Ståhlhammar myhäili tyytyväisyyttään, sillä Suomen ympäristökeskus Syken johtama harjoitus sujui erinomaisesti ja amerikkalaiset näkivät Suomen uusinta ja hienointa kalustoa. ”Yhdysvallat hakee niin sanottua snowhow-osaajaa ja vahvistusta omille päätöksilleen kalustohankinnoissa”, Ståhlhammar sanoi. Suomella voisi olla annettavaa muun muassa jäänmurtajien suunnittelussa.

Keräimet vientituote Merivoimien Louhi-alus on varustettu mekaanisilla harjakeräimillä, jotka nostavat öljyä pintaan, erottavat sen vedestä ja keräävät aluksen öljysäiliöön. Harjakeräimiä valmistaa suomalainen Lamor, joka on maailman johtava öljyntorjuntalaitteiston toimittaja. ”Meksikonlahdelle lähti öljykatastrofin aikaan vuonna 2010 Suomesta 112 öljynkeräysjärjestelmää”, yhtiön toimitusjohtaja **Fred Larsen** kertoi. Harjoituksesta vastaavan Syken ympäristövahinkojen ryhmäpäällikön **Jorma Rytkösen** mukaan Kemi Arctic -harjoituksessa testattiin lähinnä laitteiston toimintaa jäällä. Lisäksi harjoiteltiin eri viranomaisten yhteistyötä hälytyksessä, opeeraatioissa ja viestinnässä. **Öljy kulkeutuu rantoihin** Sulan veden aikaan öljyvuotoa rajattaisiin puomeilla, mutta

jääpeitteessä se ei ole mahdollista. Talvella öljyntorjunta on erityisen hankalaa, jos öljy menee jään alle. Keväällä jäiden sulettua öljy voi kulkeutua mihin tahansa. Siksi öljy on paras kerätä mahdollisimman nopeasti jäälauttojen seasta. Jäänmurtaja Sammon yllä lenteli edestakaisin Rajavartiolaitoksen Dornier-lentokone,

joka tositilanteessa kartoittaisi öljylauttojen sijaintia. Aurinkoinen ja tyyni sää helpotti Kemin harjoitusta ehkä liikaakin, mutta jätti vieraille hyvän mielen. Ainoa särö kokonaisuudessa oli, että jäänmurtajat Otso, Kontio ja Ahto eivät osallistuneet harjoitukseen lakon vuoksi.

SUVU NIEMI

ARKTINEN ÖLJYNTORJUNTA Riskit kasvavat

Arktisten jäiden sulaminen, uudet merireitit ja meriliikenteen lisääntyminen kasvattavat öljyvahinkojen riskiä. **Kemi Arctic** -harjoituksessa testattiin raskasta kalustoa. Mukana olivat Merivoimien alus Louhi ja Meritaito-yhtiön Letto sekä Rajavartiolaitoksen

Dornier-lentokone. **Kansainväliset tarkkailijat** seurasivat harjoituksen kulkua. **Arktinen neuvosto** on keskeinen toimija meriympäristön suojelussa. Siihen kuuluvat Pohjoismaiden lisäksi Kanada, Venäjä ja Yhdysvallat.

Harjoituksen yhteydessä osallistujat pääsivät kokeilemaan kuivapukuja hyytävässä vedessä.

KIMMO HAIMI

Ruotsiin vietiin viime vuonna tuoretta puolukkaa vajaa miljoona kiloa, jäädytettyä puolukkaa kaksi kertaa enemmän.

Suomalaista puolukkaa jalostetaan Ruotsissa, kiinalaisia kiinnostaa mustikka

Suomalaisen metsämarjojen vienti Ruotsiin kasvaa kasvamistaan, ja Suomesta uhkaa tulla pelkkä raaka-aineiden tuottaja. Länsinaapurissa suomalaismarjoista jalostetaan ruotsalaisia tuotteita. ”Esimerkiksi puolukkahillo levii ympäri maailmaa kansainvälisen huonekalujätin Ikean elintarvikemyynnin ansiosta”, toiminnaajohtaja **Simo Moisio** Arktiset Aromit ry:stä sanoo. Marjoja kannattaa kuljettaa Ruotsiin, koska siellä valtion kuljetustuet yrityksille ovat suomalaistukia suuremmat. ”Lisäksi Ruotsissa panostetaan teknisen prosessin sekä tuotteiden kehittämiseen ja markkinointiin Suomea enemmän ja yritykset ovat meikäläisiä isompia”, Moisio kertoo. Raaka-aineiden myynti ulko-

maille ei ole jalosteiden viennin veroista liiketoimintaa. Moision mukaan reaaliset vientihinnat ovat viime vuosina laskeneet ja kilpailu kiristyy kiristymistään. Kansainvälisillä markkinoilla hintoja painavat erityisesti viljellyt karpalo ja pensasmustikka. ”Jotta suomalaiset eivät jäisi muiden jalkoihin, suomalaista tukipolitiikkaa on muutettava alkutuotannon tukemisesta enemmän tuotekehityksen ja markkinoinnin tukemiseen”, Moisio painottaa. ”Ensimmäiseksi kuljetustuet on saatava Ruotsin tasolle.” Hän kannustaa suomalaisia metsämarjojen jalostajia lähemmään mukaan elintarvikkeiden vientiohjelmiaan, jotta kanavat erityisesti Kiinaan saadaan kunnon auki. Kiinalaiset ovat kiinnostu-

neita erityisesti mustikasta tehdyistä kuluttajatuotteista, kuten kylmäpuristetusta mehusta ja kuivatusta marjoista. ”Vientiä Kiinaan vauhdittaa se, että siellä terveystuotteita saa käyttää huomattavasti EU:ta vapaammin”, Moisio huomauttaa. Myös Japanin lainsäädäntö on unionia paljon lievempää. **Viennin arvo lähes 24 miljoonaa** Suomesta vietiin viime vuonna metsämarjoja ja sieniä pakastetuina ja tuoreina yli 10 miljoonaa kiloa. Viennin arvo oli lähes 24 miljoonaa euroa. Metsämarjojen vientimäärä ei viime vuosina ole juuri muuttunut. Sienikaupan ykkössijaa pitää hallussaan tuttuun tapaan herkutatti. Sitä vietiin sekä tuoreena että jäädytettynä runsaat 31 000

» Vientiä Kiinaan vauhdittaa se, että siellä terveystuotteita saa käyttää huomattavasti EU:ta vapaammin.«

SIMO MOISIO

kiloa, josta puolet vietiin Italiaan ja puolet Saksaan. Viennin arvoksi muodostui noin 210 000 euroa. Jäädytettyä mustikkaa vietiin yli 4 miljoonaa kiloa, lähes 11 miljoonan euron arvosta. Marjoista puolet vietiin Kiinaan. Toiseksi eniten pakastettua suomalaismustikkaa kaupattiin Saksaan. Kolmossija on Ruotsin hallussa. Muita merkittäviä mustikan viennin kohdemaita olivat Japani ja Itävalta. Tuoreena mustikkaa vietiin Ruotsiin runsas miljoona kiloa, 2,2 miljoonan euron arvosta.

Puolukkaa vietiin jäädytettynä runsaat 4 miljoonaa kiloa, mikä rahassa tekee lähes 10 miljoonaa euroa. Viennin kohdemaista Ruotsi on ohittanut perinteisesti ykkössijaa pitäneen Saksan. Ruotsiin jäädytettyä puolukkaa vietiin lähes 2 miljoonaa kiloa Saksan viennin jäädessä noin miljoonan kilon. Suomalaista pakastepuolukkaa kaupattiin myös Itävaltaan, Puolaan ja Belgiaan. Ruotsiin vietiin myös tuoretta puolukkaa vajaan miljoonan kilon verran.

MAIJA ALA-SIURUA